

UNDERVISNINGS MINISTERIET

9 procent af tilgangen til de gymnasiale uddannelser i 2017 ville ikke kunne opfylde de nye adgangsforsudsætninger.

Samlet ville 9 procent af de elever, som tilgik en gymnasial uddannelse i 2017, ikke kunne opfylde de kommende adgangsforsudsætninger. Dette dækker over store forskelle. På stx er det 6 procent, som ikke opfylder de kommende forudsætninger, mens det på hf er op til 22 procent. På hhx og htx er det hhv. 9 procent og 8 procent. Adgangs- og beregningsforudsætninger er beskrevet sidst i notatet.

De nye adgangsforsudsætninger vil gælde for de elever, som søger ind på en af de tre-årige gymnasiale uddannelser, stx, hhx og htx i 2019, mens det blev muligt at søge ind på toårig hf fra 9. klasse fra skoleåret 2017/18.

Beregningerne er lavet på hele tilgangen til de fire gymnasiale uddannelser uanset, at ikke alle elever kommer direkte fra grundskolen, og mange derfor skal optages efter individuel vurdering.

Hvis man alene ser på de elever, som kommer direkte fra grundskolen, er det 7 procent, som ikke opfylder forudsætningerne. På hf, hvor kun hver tredje kommer direkte fra grundskolen, er det 15 procent, som ikke ville opfylde de nye adgangsforsudsætninger. Ved denne beregning ses dog kun på en lille del af tilgangen på hf, idet de resterende to tredjedele, som optages ved en individuel vurdering, ikke er vurderet. Den endelige andel efter individuel vurdering, er derfor ikke kendt. Beregning på direkte tilgang ændrer ikke voldsomt på andelen som ikke opfylder forudsætningerne på de treårige uddannelser, hvor langt de fleste elever kommer direkte fra grundskolen.

Tabel 1. Andel elever som ikke opfylder de kommende adgangsforsudsætninger fordelt på gymnasiale uddannelser. Beregnet på baggrund af tilgang 2017.

	Hf	Hhx	Htx	Stx	Samlet 2017
Hele tilgangen	22%	9%	8%	6%	9%
Tilgang direkte fra grundskolen	15%	8%	6%	6%	7%
Ukendte af hele tilgangen	6%	2%	2%	2%	3%
Ukendte af tilgangen direkte fra grundskolen	1%	1%	1%	1%	1%

Note: Der ses i hele notatet kun på to-årigt hf.

Ukendte dækker over en af følgende grupper: 1. En elev der ikke er kendt i en dansk grundskole, og 2. En elev som ikke har registreret karakteroplysninger fra grundskolen

Kilde: Undervisningsministeriet, egne beregninger.

Adgangsforsudsætninger for de tre-årige uddannelser.

Godt 87 procent af tilgangen til de tre-årige gymnasiale uddannelser vil opfylde adgangsforsudsætningerne direkte, jf. tabel 2. De 81 procent opfylder adgangsforsudsætningerne ved at have et gennemsnit på mindst 6 i de lovbundne prøver fra folkeskolens afgangseksamen, mens 6

procent har et gennemsnit på mindst 5 i både de afsluttende standpunktskarakterer (i tabel 2 benævnt ”UPV5”) og i de lovbundne prøver fra folkeskolens afgangseksamen.

Knap 3 procent har et gennemsnit på mellem 5 og 3 i de lovbundne prøver fra folkeskolens afgangseksamen, mens 0 procent havde et gennemsnit på mellem 3,0 og 2,0. Samlet set betyder det, at godt 87 procent af eleverne, som tilgik en af de treårige uddannelser i 2017, vil kunne opfylde de fremtidige adgangsforudsætninger, mens knap 7 procent ikke vil kunne opfylde de fremtidige adgangsforudsætninger.

Tabel 2. Andel elever som henholdsvis opfylder og ikke opfylder de kommende adgangsforudsætninger fordelt på 3-årige gymnasiale uddannelser. Beregnet på baggrund af tilgang 2017.

	Hhx	Htx	Stx	Samlet
Opfylder forudsætninger direkte	84%	88%	88%	87%
<i>Gns over 6</i>	76%	83%	82%	81%
<i>UPV5/Gns mindst 5/Mindst 2 i 9. kl. prøve</i>	9%	5%	5%	6%
Ikke bekræftet UPV, men mindst 3 i gennemsnit	5%	2%	3%	3%
Ikke bekræftet UPV, mellem 2 og 3 i gennemsnit/Vejledning	0%	0%	0%	0%
Opfylder ikke forudsætninger	9%	8%	6%	7%
Ukendte	2%	2%	3%	3%
Samlet tilgang 2017	100%	100%	100%	100%

Note: En elev kan opfylde flere adgangsforudsætninger, men er kun talt med i en gruppe. De indgår i den rækkefølge, forudsætningerne er listet.

Dette er et maksimalt skøn, da nogle elever som mangler prøver, skønnes at kunne opfylde adgangsforudsætningerne.

Ukendte dækker over en af følgende grupper: 1. En elev der ikke er kendt i en dansk grundskole, og 2. En elev som ikke har registeret karakteroplysninger fra grundskolen

Kilde: Undervisningsministeriet, egne beregninger.

Adgangsforudsætninger for to-årig hf.

For hf betyder adgangsforudsætningerne, at 72 procent af tilgangen i 2017 vil opfylde de nye adgangsforudsætninger, heraf vil de 43 procent opfylde adgangsforudsætningerne direkte med et gennemsnit over 6 i de lovbundne prøver fra folkeskolens afgangseksamen, mens hhv. 18 og 12 procent opfylder adgangsforudsætningerne med et gennemsnit på mindst 4 i de afsluttende standpunktskarakterer i 9. klasse (i tabel 3 benævnt ”UPV4”) og hhv. et gennemsnit på mindst 2 i dansk og matematik i 10. klasse og et gennemsnit på mindst 4 i de lovbundne prøver fra folkeskolens afgangseksamen.

Det skal bemærkes, at mange optages på hf ved en individuel vurdering, da de ikke kommer direkte fra grundskolen.

Tabel 3. Andel elever som henholdsvis opfylder og ikke opfylder de kommende adgangsforsudsætninger til hf. Beregnet på baggrund af tilgang 2017.

	Hf
Opfylder forudsætninger direkte	72%
<i>Gns over 6</i>	43%
<i>UPV4 i 10. kl/Gns mindst 2 i dansk og matematik i 10. klasse</i>	18%
<i>UPV4/Gns mindst 4/Mindst 2 i 9. kl. prøve</i>	12%
Opfylder ikke forudsætninger	22%
Ukendte	6%
Samlet tilgang 2017	100%

Note: En elev kan opfylde flere adgangsforsudsætninger, men er kun talt i en gruppe. De indgår i den rækkefølge, forudsætningerne er listet.

Dette er et maksimalt skøn, da nogle elever som mangler prøver, skønnes at kunne opfylde adgangsforsudsætningerne.

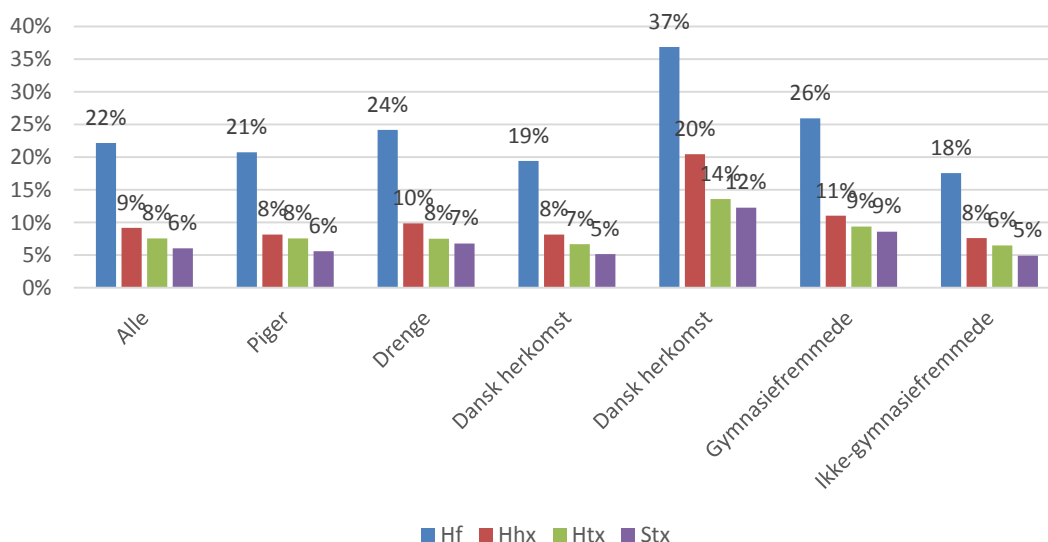
Ukendte dækker over en af følgende grupper: 1. En elev der ikke er kendt i en dansk grundskole, og 2. En elev som ikke har registeret karakteroplysninger fra grundskolen

Kilde: Undervisningsministeriet, egne beregninger

Adgangsforsudsætningerne rammer ikke alle elevgrupper på samme måde

Der er stor forskel på, hvordan de nye adgangsforsudsætninger vil berøre udvalgte elevgrupper. Især elever med udenlandsk herkomst vil have sværere ved at komme i gymnasiet med de nye adgangsforsudsætninger end elever med dansk herkomst. Andelen af elever som ikke vil kunne komme ind, er næsten dobbelt så høj for elever af udenlandsk herkomst sammenlignet med elever af dansk herkomst. Også de gymnasiefremmede elever, vil have sværere ved at komme ind, end de ikke-gymnasiefremmede elever. Gymnasiefremmede elever er elever, hvis forældre er ufaglærte eller faglærte. Desuden vil pigerne i mindre grad end drenge blive ramt af de nye adgangsforsudsætninger. På alle fire gymnasiale uddannelser vil andelen af piger, som ikke vil kunne komme ind ligge 1-3 procentpoint under drengene, jf. figur 1.

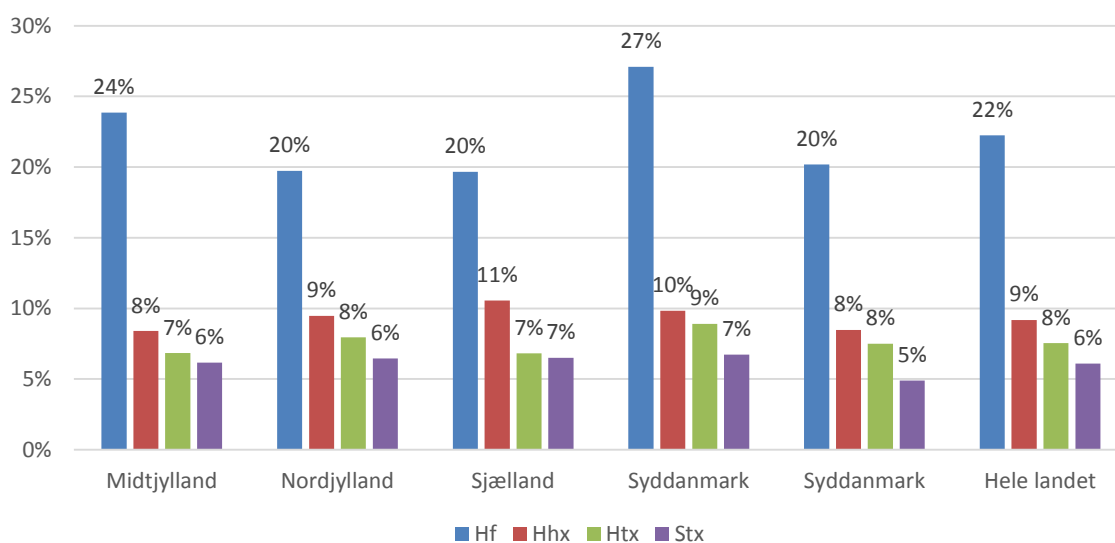
Figur 1. Andel af elevgrupper som ikke ville opfylde de nye adgangsforsudsætninger til gymnasiet. Beregnet ud fra tilgang i 2017.

Note: Dette er et maksimalt skøn, da nogle elever som mangler prøver, skønnes at kunne opfylde adgangsforsætningerne.
Kilde: Undervisningsministeriet, egne beregninger.

Der er også forskel på regionalt plan, jf. figur 2. Syddanmark ligger med en andel på 5 procent den laveste andel elever, som ikke vil kunne opfylde de kommende adgangsforsætninger til stx. Region Sjælland ligger højeste på andelen af elever på hf, der ikke opfylder adgangsforsætningerne. Inden for de enkelte regioner er der stor spredning på kommuner, jf. bilag.

Figur 2. Andel elever i regionerne som ikke opfylder de nye adgangsforsætninger til gymnasiet. Beregnet ud fra tilgang i 2017.

Note: Dette er et maksimalt skøn, da nogle elever som mangler prøver, skønnes at kunne opfylde adgangsforsætningerne.
Kilde: Undervisningsministeriet, egne beregninger.

Værd at vide om analysen

Adgangsforudsætninger fra 2019

De skærpede adgangsforudsætninger skal sikre, at de unge, der optages, er parate til at følge undervisningen og gennemføre uddannelsen.

Uddannelsesparathedsvurderingen er en helhedsvurdering af, om eleven har tilstrækkelige faglige såvel som personlige og sociale forudsætninger for at gennemføre uddannelsen.

For at opfylde de faglige forudsætninger for at være uddannelsesparat skal en elev, der ønsker en treårig uddannelse til teknisk, merkantil eller almen studentereksamen (htx, hhx eller stx) i 8., 9. eller evt. 10. klasse, have mindst 5,0 i gennemsnit af alle afsluttende standpunktskarakterer. For elever, der ønsker den toårige uddannelse til hf-eksamen (toårig hf), er kravet på 4,0 i gennemsnit.

Er en elev vurderet uddannelsesparat i 8. klasse, skal eleven - for også at vurderes uddannelsesparat i 9. klasse og evt. 10. klasse - fortsat opfylde det faglige minimumsniveau.

For de elever, som er vurderet ikke-uddannelsesparate i 8. klasse, igangsættes en særlig vejlednings- og skoleindsats. Eleverne vil i 9. klasse og i evt. 10. klasse få foretaget en ny uddannelsesparathedsvurdering, som danner grundlaget for elevens optagelse på en gymnasial uddannelse.

Ansøgere til de gymnasiale treårige uddannelser og til toårig hf fra 9. klasse, skal bestå afgangseksamen, og det faglige niveau fra uddannelsesparathedsvurderingen skal bekræftes.

For at blive optaget på en gymnasial uddannelse, skal disse ansøgere have bestået folkeskolens afgangseksamen.

De skal derudover bekræfte det faglige niveau fra uddannelsesparathedsvurderingen ved resultaterne fra de lovbundne prøver fra folkeskolens afgangseksamen.

Andre veje til en gymnasial uddannelse

Særligt for elever, der søger de treårige gymnasiale uddannelser

For de få elever, som er vurderet uddannelsesparate med et fagligt niveau på mindst 5,0 i gennemsnit i de afsluttende standpunktskarakterer og består folkeskolens afgangseksamen, men ikke bekræfter uddannelsesparathedsvurderingens niveau ved afgangseksamen fra folkeskolen, gælder følgende:

Opnår eleven et gennemsnit på mindst 3,0 i de lovbundne prøver ved folkeskolens afgangseksamen, har eleven krav på optagelse på en gymnasial uddannelse uden vejledningssamtale.

Opnår eleven et gennemsnit på mellem 2,0 og 3,0 i de lovbundne prøver ved folkeskolens afgangseksamen, er eleven forpligtet til at gennemføre en vejledningssamtale med henblik på at

udfordre eleven fagligt og i forhold til valg af ungdomsuddannelse, hvorefter eleven har krav på optagelse.

Særligt for elever, der søger toårigt hf

Fra skoleåret 2017/18 kunne elever som noget nyt blive optaget på toårigt hf fra 9. klasse.

Elever, der søger toårigt hf fra 9. klasse, skal være vurderet uddannelsesparate med et fagligt niveau på mindst 4,0 i gennemsnit i de afsluttende standpunktskarakterer, have bestået folkeskolens afgangseksamen og bekræfte det faglige niveau fra uddannelsesparathedsvurderingen ved de lovbundne prøver i folkeskolens afgangseksamen.

Elever, der søger toårigt hf fra 10. klasse, skal være vurderet uddannelsesparate og have opnået mindst 2,0 i både dansk og matematik i 10. klasseprøverne.

Hvis en elev ikke er vurderet uddannelsesparat

Elever, som ikke er vurderet uddannelsesparate, kan optages på toårig hf eller de treårige gymnasiale uddannelser, hvis de får mindst 6,0 i de lovbundne prøver ved folkeskolens afgangseksamen.

Optagelse efter konkret vurdering

Optagelse efter en konkret vurdering er en mulighed for de få elever, som søger toårigt hf efter 10. klasse, eller som søger de treårige gymnasiale uddannelser, men ikke opfylder forudsætningerne for at have krav på optagelse. Konkret vurdering er en helhedsvurdering, som laves på baggrund af en centralt stillet optagelsesprøve og en samtale.

Forberedende tilbud

Elever, der ikke opfylder adgangsforudsætningerne, kan opkvalificere sig via en række forberedende tilbud. Disse tilbud er for eksempel 10. klasse, højskole, frie fagskoler, almen voksenuddannelse, forberedende voksenundervisning, ordblindeundervisning for voksne, produktionsskole, erhvervsgrunduddannelsen og ungdomsuddannelse for unge med særlige behov.

Implementering

Ændringerne i uddannelsesparathedsvurderingen trådte i kraft for de elever, som gik i 8. klasse i 2017/18. De nye adgangsforudsætninger vil derfor først gælde for de elever, som søger ind på en gymnasial uddannelse i 2019. Det var desuden muligt at søge ind på toårig hf fra 9. klasse allerede fra skoleåret 2017/18.

For at have krav på at blive optaget på en gymnasial uddannelse skal ansøgeren ud over ovennævnte krav have søgt rettidigt og endvidere opfyldt en række krav til deltagelse i undervisning og aflæggelse af prøver.

Læs mere [her](#)

Metode og beregningsforudsætninger

Der er i beregningerne taget udgangspunkt i tilgangen til de gymnasiale uddannelser i 2017.

Det bemærkes, at ”ukendte” tæller med i beregningerne i dette notat i modsætning til i det tidligere notat. En ukendt elev dækker over en af følgende grupper: 1. En elev der ikke er kendt i en dansk grundskole, og 2. En elev som ikke har registeret karakteroplysninger fra grundskolen. Ukendte er medtaget i dette notat, da det vurderes at give et mere retvisende billede af den samlede tilgang til de gymnasiale uddannelser.

Af tilgangen i 2017 var omkring 3 pct. af tilgangen i 2017, svarende til knap 2.000 personer ukendte. I forhold til beregningerne i aftaleteksten, er data opdateret, og beregningerne korrigeret i forhold til fortolkningen af aftaleteksten. Dette betyder, at resultaterne afviger fra beregningerne i aftaleteksten.

Tabel 4. Tilgang til de gymnasiale uddannelser 2017 fordelt på om de indgår i adgangsberegningerne.

	Hf	Hhx	Htx	Stx	Samlet
Indgår i beregningerne	94%	98%	98%	97%	97%
Indgår ikke i beregningerne	6%	2%	2%	3%	3%
Samlet tilgang 2017	100%	100%	100%	100%	100%

Kilde: Undervisningsministeriet, egne beregninger.

Ved beregninger alene på de elever, som kommer direkte fra grundskolen, er ukendte elever ligeledes medregnet. Af tilgangen i 2017, var der 19 procent af tilgangen, svarende til godt 11.000 personer, der ikke kom direkte fra grundskolen. Dette er især elever fra hf, hvor kun 37 procent kommer direkte fra grundskolen.

Tabel 5. Tilgang til de gymnasiale uddannelser 2017 på direkte søgning fra grundskolen.

	Hf	Hhx	Htx	Stx	Samlet
Direkte	37%	88%	88%	91%	81%
Ikke direkte	63%	12%	12%	9%	19%
Samlet tilgang 2017	100%	100%	100%	100%	100%

Kilde: Undervisningsministeriet, egne beregninger.

Adgangsforudsætningerne på mindst 02 i folkeskolens afgangseksamen beregnes ud fra prøverne i hhv. dansk, matematik, fysik/kemi og engelsk samt to prøviefag til udtræk for 9. klasse. Først et simpelt gennemsnit af delprøverne i dansk hhv. matematik, og så simpelt gennemsnit af disse to karakterer og de øvrige prøvekarakterer.

Uddannelsesparathedsvurderingen (UPV) er alene vurderet ud fra elevernes standpunktskarakterer, da der ikke er historisk brugbare data om hele uddannelsesparathedsvurderingen. Hvis eleven kun har karakter fra 9. klasse, beregnes gennemsnittet ud fra disse karakterer. Hvis eleven har karakterer for både 9. og 10. klasse, ses der på, om eleven opfylder adgangsforsætningerne uanset, om det opnås i 9. eller 10. klasse. Den eneste undtagelse er opfyldelse af adgangsforsætningen til hf efter 10. klasse, som beregnes ud fra, at kravet skal være opfyldt i 10. klasse. Der er kun brugt karakterer (faglige kompetencer) i vurderingen af UPV'en. Der er derfor ikke set på personlige og sociale kompetencer

selvom disse elementer indgår i UPV'en, og der er ikke set på, om eleverne opfylder andre faglige forudsætninger, som fx 2. fremmedsprog.

Mangler eleverne en eller flere prøveafleveringer, opfyldes adgangsforudsætningerne ikke. Det skønnes, at nogle af de elever, som mangler en eller flere prøver, vil kunne opfylde adgangsforudsætningerne. Beregningerne er derfor udtryk for et maksimalt skøn for, hvor stor en andel som ikke vil kunne komme ind på en gymnasial uddannelse. Elever, som ikke er registreret i grundskolens 9. eller 10. klasse, er ikke medtalt i beregningen.